

איך לא שיחררנו את פולארד מאת לני בן-דוד (הכותב כיהן בעבר כציר שגרירות ישראל בוואשינגטון) עיתון הארץ

אני מאמין בכל לבי כי אפשר היה להביא לשחרורו של ג'ונתן פולארד לפני שבע שנים, אחרי הבחירות לנשיאות ארה"ב שהתקיימו בנובמבר 2000, ולפני השבעתו של ג'ורג' בוש לנשיא בינואר 2001. למעשה, במסגרת תפקידי כמספר שתיים בשגרירות ישראל בוואשינגטון, ניסחתי בתחילת 1999 בעבור ההנהגה הישראלית תזכיר סודי, שבו הצגתי אסטרטגיה כוללת שנועדה להבטיח השגת חנינה נשיאותית לפולארד על ידי הנשיא ביל קלינטון, שנהפך ל"ברווז צולע" בשלושת החודשים האחרונים של כהונתו.

בשל אופיו הסודי, התזכיר כבר לא נמצא ברשותי, אולם על פי הערות שרשמתי לעצמי, הוא כלל המלצה לנהל "מערכה שקטה (וכוללת) מאחורי הקלעים", שתכלול:

התייעצויות שקטות עם אנשי ממשל ואנשי תקשורת, כדי להבין באופן מלא מה עשוי להשפיע על קלינטון. בין האישים שעמם היה אפשר להתייעץ היו ג'ורג' סטפנופולוס, יועצו הבכיר של קלינטון; מייק מקארי, דוברו; רם עמנואל, יועצו הבכיר; וולף בליצר, כתב רשת סי-אן-אן, שמכיר את ההיסטוריה של ג'ונתן פולארד.

חידוש הגיוס השקט של תיאולוגים בולטים שיחתמו על מכתב פרטי לקלינטון, שבו יבקשו לשחרר את ג'ונתן פולארד - בהם בילי גרהם, נשיא אוניברסיטת נוטרדאם; תיאודור הסבורג; רבנים ראשיים, ואישים אחרים.

התייעצויות מיידיות ושקטות עם עורכי דין ויועצים בתחום יחסי הציבור, בהם חלק מפרקליטיו לשעבר של פולארד ומהתובעים במשפטו.

טיפול בפולארד ובאשתו: למנות אדם שיהיה "אחראי לתיק" ויקיים קשר קבוע עמם, יטפל בנושאי בריאות, יספק את צורכיהם בכל הנוגע לחגים וחופשות, יטפל בבקשותיהם האישיות, יארגן משלוחי מכתבים לפולארד מבתי כנסת ובתי ספר.

פיתוח "אסטרטגיות שחרור", במקרה ששחרור מלא לא יעמוד על הפרק. אסטרטגיות אלה עשויות לכלול העברתו למסגרת אחרת; "הגלייתו" לקיבוץ בנגב או לישיבה; שכירת מאבטח אמריקאי שיוודא שפולארד לא יקיים כל מגע עם מקורות מודיעיניים; והבטחה לשמור על פרופיל נמוך (תארו לעצמכם את הזעם שיתעורר בוואשינגטון אם וכאשר פולארד ישוחרר ובסי-אן-אן ישודרו תמונות שלו מבקר בכותל כשהוא מלווה במאות תומכים וצלמי תקשורת).

מתוך אכזבה גדולה חשתי כי אפשר שהאסטרטגיות שהצגתי בתזכיר שלי שימשו במקום זאת כדי להבטיח חנינה למארק ריץ', בעל הון אמריקאי שנמלט לשווייץ ב-1983 לאחר שהורשע בין השאר בהעלמת מס ובסחר בלתי חוקי עם איראן.

בתקופה שקדמה לבחירות ולחילופי הנשיאים, התנהלה מערכה רחבת היקף כדי להבטיח שריץ' יזכה בחנינה. ראש ממשלת ישראל באותה עת, אהוד ברק, השתדל למען ריץ' אצל קלינטון, כך על פי עדות שמסר לקונגרס ראש צוות הבית הלבן, ג'ון פודסטה. התובע הפדרלי לשעבר, ג'וזף דיג'נובה, אמר בפברואר 2001 בתוכנית הטלוויזיה האמריקאית "פגוש את העיתונות": "כשראש ממשלת ישראל, אחת מבעלות בריתנו הקרובות ביותר, פונה לנשיא ארה"ב בנוגע לחנינה, הייתי אומר שברור לנשיא שהעניין הוא בעל חשיבות רבה. ראש ממשלת ישראל היה מעורב במקרה הזה באופן עמוק והמליץ על מתן חנינה".

ריץ' קיבל חנינה. פולארד לא.

פולארד חייב להשתחרר היום מסיבות הומניטריות ובריאותיות. המשך מאסרו אחרי 21 שנה מהווה עונש אכזרי ויוצא דופן בחומרתו, ונראה כי פולארד הוא היום פיון במשחק מרושע של גורמים במערכת אכיפת החוק בארה"ב, שמטרתו "ללמד לקח את היהודים האמריקאים" בכל הנוגע ליחסים עם ישראל.

מדוע אני מפרסם תזכיר זה עכשיו? משום שהאסטרטגיה הסודית להבטחת שחרור פולארד, שנוסחה יותר משנה לפני תום הנשיאות של קלינטון, הוחמצה לגמרי. אני מקווה שפרסום עיקרי התזכיר היום ימנע ממנהיגי ישראל להחמיץ הזדמנות נוספת להבטיח שפולארד ישוחרר אחרי הבחירות לנשיאות בנובמבר 2008, אם עדיין יהיה בכלא עד אז.

אגב, בין 1985 ל-2000 מארק ריץ' היה מיוצג בארה"ב על ידי עורך דין בשם לואיס "סקוטר" ליבי, שמאוחר יותר

שימש כראש הצוות של סגן הנשיא, דיק צ'יני. במארס האחרון נידון ליבי ל-30 חודשי מאסר בכלא פדרלי. בחודש שעבר המתיק הנשיא בוש את עונשו.